

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általános katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:
Egészévre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség: Jókai-utca 10.
Kiadóhivatal: Szammer Imre könyvnyomdája.

A legény-egyletek Székesfejervárott.

Angusztus végén nagy napok színlhelye lesz Székesfejervár városa.

A kath. Legény-egyletek vezeterei, élükön egyházmegyénk Főpásztorával dr. Steiner Fülöp megyés püspökkel, a Legény-egyletek országos szövetségének védnökével, — úgy határozták, hogy az alakuló szövetségi nagygyűlést, valamint a Legényegyletek fennállásának 50 éves jubileumát, Szt. István városában, az ős Albánban fogják megtartani.

Ki ne ismerné a Legényegyletek óriási fontosságát, különösen a mai korban, midőn ezernyi-ezer veszély fenyegeti a tapasztalatlan iparos ifjút, midőn nemcsak a megélhetés nehéz gondjaival, hanem a lelketlen ámitók törvéseivel is küzdenie kell, kik felkeltve szívükben az elégedetlenséget, a szocializmus karjai közé kergetik, mely nem gyógyítani, hanem rombolni, mindent fenekestől felforgatni törekszik. Ezzel szállanak szembe a katolikus Legény-egyletek, midőn a vallásosság virágait ápolják, midőn a haza szeretetére, becsületes munka tiszteletére tanítanak, midőn takarékosra buzdítanak, midőn tisztességes és olcsó szórakozást nyújtanak és a szórakozást önművelődéssel kapcsolják egybe.

A külföldön már régebben szövetkeztek a kath. Legény-egyletek. Országunkint

egy-egy szerves egészet képeznek, mint egy testnek tagjai, csak nálunk Magyarországon nem jött még létre ezen egyesülés, mely azonban a Legény-egyletek előrehaladásának és áldásos működésének nem kis hátrányára szolgált. Ma azonban már jóvá vannak hagyva és meg vannak erősítve az idevágó alapszabályok. Most csak az egyesülés, a szövetkezés van még hátra, a mely nagyszerű műre Székesfejervár városát választott ki a vezetőség.

Ki ne érezné e megtiszteltetést, mely ebből városunkra háramlik. Mintegy szive lesz az országnak, melyből a haza annyi városába egészséges vér fog lüktetni.

De a megtiszteltetés mellett reánk köteleességek is várnak. Ránk fog háramolni, hogy őket tisztességgel fogadjuk, hogy szívesen látott vendégeinknek ismerjük s azt a három napot (aug. 21, 22, 23), melyet körünkben eltöltöttek, clyanná tegyük, hogy csak kedves emlékek távozhassanak körünkéből.

Tanulságok.

(*) Az utóbbi hetek világeseményeit — a haagai békekongresszus tanácskozáseitől s a Dreyfuss-ügytől kezdve egész a kínai zavargásokig — háttérbe szoritotta érdekessége és fontossága által a belgiumi forrongás. Ismerjük a történeteket, s azok-

nak okát, azért nem bocsátkozunk, azoknak felesleges ismétlésébe; csak reflektálunk rájuk, hogy tanulságaik kárba ne vesszenek.

A kormány a választási törvény módosítását akarja keresztül vinni a törvényhozás házában s ellene a forradalom ösvényének szélére sodorják az országot. Kissé szokatlan dolog, de tekintettel a mozgalom szerzőire, kik a szocialisták, könnyen érthető. A tanulság másutt rejlik.

Nem is olyan régen Magyarország kormánya is „módosította“ a választási törvényeket. Nem a törvényhozás útján, csak úgy a maga szakállára. A Tarnóczy, Szalavszky, Kloch és sok más nevek mindmennyi díszes utjelzői az épületes manővernek.

Eltekintve attól, hogy e módosítás nem a társadalmi rendet fellorgató szocialistákkal, de a világ legjamborabb tótjaival szemben fogantatott s így indító oka amazétól erőben különbözik; feltűnő a különbség sok más tekintetben is a két esemény között. A magyarországi jogtiprás hire alig terjedt túl az országot, mondják az osztrák tartományok határára; a belgiumi események egyszerre magukra vonták az egész világ érdeklődését. Ennek oka igen egyszerű. Nálunk a liberális, ott a katolikus kormány művéről van szó s míg itt a liberális sajtó dicsőimuszot zengett a kormány rablőhadjáratahoz addig

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCZÁJA.

Eljönnél-e hozzám?

Eljönnél-e hozzám,
Ha én most meghalnék,
S halottas-ágyamon
Kiterítve volnék?
— Eljönnél-e hozzám?

Eljönnél-e hozzám,
Hogy még utoljára
Rátekintthess egyszer
Halovány orcámra?
— Eljönnél-e hozzám?

Eljönnél-e hozzám,
Ejtenél-e könnyet?
S igaz fájdalomtól
Hullana-e könnyed?
— Eljönnél-e hozzám?

Eljönnél-e hozzám,
Hoznál-e virágot?
Tudod, hogy szeretem
Nagyon a virágot!
— Eljönnél-e hozzám?

Eljönnél-e hozzám,
Te lelketől áldott.
Mondanál-e értem
Egy kis imádságot?
— Eljönnél-e hozzám?

Eljönnél-e hozzám,
S fájna-e szívednek,
Hogy engem a sötét
Sírba eltemetnek?
— Eljönnél-e hozzám?

Eljönnél-e hozzám,
Majd a temetőbe,
S tennél-e koszorút
Sívom keresztjére?
— Eljönnél-e hozzám?

Eljönnél-e hozzám?
Nem hiszem hogy jönnél,
Kedvesebb előttem
A mosoly a könnynél.
— Nem jönnél el hozzám!

Alig múlta pár nap,
Tudom elfelednél,
Csapodár szíveddel
Már másba szeretnél
— Sok'se jönnél hozzám! . . .

Hartil Lajos.

Orvosság.

Irta: M. Prigl Olga.

Egy egy csipkebóbitás, fehérképu kényes kisleány mellett százszor jobb kedvvel csókolom meg a legközelebbi kis vasgyűrűt, a ki könyéig benne van a homokban s az areza le van van sülvé, hogy olyan mint az arany és a husa kemény, akár az acél. Apró, vörös lábával versenyt fut a fiukkal egyik udvar szélétől a másikig, egy-két kavicsot föl sem vesz; eleven, mint a csik és virgoney, mint a madár, a kit mintha ép most engedtek volna ki a kalitkából. Aztán egyetlen szál kékiestő egyzabott ruha rajta, a derekát nem szorítja semmi néven nevezendő megkötni való s a haja le van nyírva egész a feje béréig, hogy olyan sűrűn nő utána, mint valami kisebb kaliberű őserdő.

Igen tisztelt édesmamák! — maguk ugyan így színleg furcsa fogalmakat alkothatnak rólam. Pizonyára megszólalnak érte és azt fogják mondani: minden jól van, de mit csinálnának például, ha éppen vendégeink érkeznének! — Föld alá bujnak szegényletünkben. Mert az a szabadjára hagyott gyerek olyan vásott is, azt ugyan egyhamar meg nem fogjuk, hogy a ked-

Rendkívüli olcsó árakért szerezheti be a t. közönség **STEININGER SÁNDOR** divat-, vászon- és fehérnemű üzletében, a legdivatosabb tavaszi és nyári szöveteket és mosó kelméket, általánosan elismert jó hírnevű gyárosok készítette vásznak, schiffonok és fehérneműeket, szőnyegeket, csipke és szövetfüggönyöket, stb. efféle cikkét. „Delént gyönyörű mintákban 38 kr-ért méterenként“ kapható **Steininger Sándor Székesfejervár, Nádor-utca 2. szám** tejes-köz sarkán levő üzletében.

186. —30.

Mai lapunk 8 oldal.

a belga kormánynak az államfelforgató elemek megszorítását célzó javaslatát, mint „klerikális ultramontan zsarnokságot” tünteti fel az egész világ liberális ujságró hada.

Csak el kellett olvasni a mi ujságainknak a belga eseményekről szóló referádát s rögtön tapasztalhattuk a nehezen vagy egyáltalán nem titkolt kárörömet, mely a belga király s katolikus kormánynak kényes helyzete fölött a liberális kebleket eltöltötte.

Nagyon emlékeztet e tünemény bennünket a még mindig befejezetlen Dreyfuss ügy világhódító körútjára.

Ez is hasznos tapasztalat, de ami bennünket az egészben legjobban érdekel, az a belgiumi liberálisok testvéries összehoztatása a szocialistákkal. Ha ez ideig kételkedtünk volna, az utolsó két hét eseményei teljesen meggyőztek bennünket azon meggyőződésünk igazságáról, hogy a liberálisok — hangoztassa bár a legszebb szavakban inteniő nemességét, ártatlanságát, — ha nem szülőanyja, úgy tejtövisére mindazon áramlatoknak, tanok és szövetkezeteknek, melyek a XIX. század végén a társadalom élvezetes alapjainak megrendítésén, lerombolásán dolgoznak.

Neki mindegy, szocializmus, anarchizmus, nihilizmus, vagy akár az ördög, mindenki szövetkezik, csak hogy mindenél jobban gyűlölt ellenfelét Istent és annak Egyházát letiporhassa.

Neki mindegy, jusson diadalra az anarchia, szakgassák fel a köveket a megvadult tömegek, folyjon embervér, pusztuljon a király, — csak az Isten és vallás törvényei szerint kormányzó államhatalom uralma szünjék meg. Ez utolsó ezerszer jobban bántja, mint a társadalom összes sebei, minden nyomorúsága.

Ismerjük e kétségbeesett, végkép kompromittált ölelkező egy fontos rugóját: a vízbe fulló kapkodása az a szalnaszál után. Belgiumban a liberálisok el-

ves barátaimnak az elengedhetlen és kifogástalan pükerlüt megcsinálja. Elvinnék a hírünket hetedhét vármegyéig!

Nem! — igen tisztelt édes mamák, a kedves barátnők nem fognak megaprehandálni, sőt hogy egy mondjam örülni fognak, ha mentől kevesebb részük lesz benne, hogy a kiöltözött és kikeményített babákat és publikát dícsérniük kelljen. Csak zsúrozzanak bátran, ti pedig jövő század reményei, ugorjatok belé egy kád tiszta, hideg vízbe, úgy a hogy folyóóról hozzák, igyátok le a porcióz tejeskéketeit, aztán be az ágyba! Hőfőhő párnácska mesét mond álmodó kis lelketeknek virágos rétről, kergetődző pillangókról, szép szabad világról.

Lina néni keresztet vetne ezekre a beszédekre. O mint anyának tartotta magát s rendszeren maga köré szokta volt gyűjteni a fiatal asszonyokat:

— Így aranyosaim, úgy, — ne engedjenek egy tapodtat sem nekik; mentől zseggébb koru a gyermek, annál fogékonyabbak. A szép ornyok, a szép szokások úgy megfogamzanak a lelkében, mint a virág, a mit elpiántálunk tavasszal. No és micoda öröm az egy anyának, ha úgy maga előtt látja a gyermeke jövőjét! Istenem melyikökre ne férne rá, hogy a fia carriert csináljon! A grófok, a bárók is taníttatják gyermekeiket és tanítják már ugye szőlővén a bölösében, már ott szoktatják modorra, helyes és magát mindenütt feltaláló díszkrét magaviseletre . . .

Egyik fiatal asszony szeretett volna közbe-

játszotta játékeit, megsemmisíteni nem akar, oda megy tehát ahova a szive húzza. Am tegyen, amint tetszik, de mi köszönjük neki, hogy álarozát eldobta magától, hogy megismertük a maga egész nyílváltában. Amint eddig, ezután is küzdeni fogunk ellene, s küzdenek velünk karöltve mindazok, kiknek okuk van a belgiumi események ismétlődésétől tartani, kiknek érdekében és egyuttal hatalmukban is áll, hogy a kigyó fejét összetörjék.

A Fiáth-affér után.

(X) Megirtuk már lapunkban részletesen s a fővárosi újságok is kimerítően foglalkoztak az afférral, mely Heidler Ferenc főhadnagy és báró Fiáth Elemér, a főispán fia között lefolyt.

Most, hogy szerencsésen tustek rajta, és az affér a lovagiasság állítólagos elvei szerint elintéződött, érdekes elgondolkozni rajta egy kissé. Megvalljuk, hogy nem a párbaj-kódex törvényeihez fűzzük gondolatainkat, inkább csak egy naturalista logikájával elmélkedünk felette.

Azt hisszük megérdemli.

A mi a fiatal bárót illeti, úgy általánosságban derekasan viselte magát s azt hisszük ereje, ügyessége, kivált tapintata előtt bárki kalapot emelhet, reméljük is, hogy népszerűsége jó időre meg van alapítva. Mert szó a mi szó, nem lehet éppen csekélységnek nevezni, ha valaki okvetetlenkedő felebarátját úgy nyakon találja felejtetni, hogy az szédülve zuhan a földre s az sem megvetendő dolog, hogy mikor 45 percig viaskodnak karddal, ő a fiatal cibillista csak jelentéktelen karcolást kap, míg a vitéz főhadnagy három sebtől is vérzik. Az sem csekélység, hogy midőn az egyiket egy arczúlitással pár percze harczképtelenné teszi, a másik katona kivont karddal rohan rá, ő egy székkel oly ügyesen védelmezi magát, hogy semmi kár nem esik benne. Mindez igen szép. Legkevésbé sem cso-

szólni, de Lina néni bőbeszédűsége mellett nem tudta hirtelen összeszedni a gondolatait.

En magam afféle gyerek-leány voltam s talán a legáhitatosabban hallgattam mindnyájuk között. Persze, mert az Elemér mamáját láttam Lina néni, a szép és gavallér Elemérét, a ki titkos és nem titkos ideálja volt mindannyiunknak. Oh Elemér már magában a nevével is imponált nekünk. Mennyivel szebben hangzott mintha például Pistának, pláne Istvánnak, vagy éppen Károlynak hívták volna. A mi lelki kalendáriumbunkban az Alfrédok, (Oszkárak és Olivérek voltak előjegyezve mint udvarkepes nevek, Pistának legfőképpen a jövődőlbeli kocsisunkat neveztek.)

Lina néni beszélt tovább, ámde abban a perczen belépett Elemér. Minden szem reá irányult.

Elemér akkor úgy tizenöt, tizenhat éves lehetett. Karcsu, nyulánk fiú volt és gondtal öltözökött. Pusztán a nyakkendőkoraiba szerelmek voltak, no hát még a két szép szemébe, a tiszta hófehér homlokába, a melyre hollófeke tértök olmlottak alá két oldalt, hullámosan szétválasztva. (Ezt az egy kifejezést a titkon olvasott piros kötésű könyvekből plagizáltuk!)

Könyvedén meghajolt mindnyájunk előtt, az asszonyoknak kezét csókolt, velünk kezét fogott, a viláért se mulasztván el kinyújtott jobb karjával megalkotni a szabályos háromszöget s az azt követő fűrészelést. Ebben mester volt, senki se tudná úgy utána csinálni.

Lina néni a szeme szögletéből figyelte,

dáljuk, hogy a lapok unisono annyi dicsérettel övezik s annyi szépet tudnak róla mondani s annyira örvendenek a megbüntetett hetykeség szegényén.

Mondják, illetőleg írják, hogy a főispán, mikor fiát a háromnegyed órai párbaj után sértetlenül maga elé jönni látta, átölelte és azt mondotta: — Büszke vagyok reád. Édesanyja, a báróné pedig könnyekkel szemében hallgatta, hogy fia mily rettenetes életveszélyben forgott.

A dolog ez esetben szerencsésen ütött ki, de tegyük fel, hogy mindez nem így történik, hogy mint már annyi meg annyi esetben hallottunk, épen az ártatlan, a megtámadott húzta a rövidebbet, mert a társadalom szeszélyes kényeinek engedve, alávettette magát a párbaj esztelen elvének és övéi keserű könnyeket hullattak szerencsétlen halálán!

Mi történnék, ha nem a hetykélkedő főhadnagy kapja meg megérdemelt büntetését, hanem az ifjú báró fekszik vérében, kinek életéhez annyi reményt fűznek, s kinek működésére a haza még számot tart?

Hiszzen ha az eshetőségeket vesszük, a főhadnagy, akár korát, akár gyakorlottságát tekintve, határozottan előnyben volt a báró felett. Az ügyességéről nem szólunk, mert erről Fiáth Elemér báró eléggé tanúbizonyságot tett.

Kaczagion bárki a főhadnagy megszegynülésén és magasztalja Fiáth Elemér báró ügyességét, az én lelkem előtt a szerető édesanya könnyei csillognak, a ki midőn örvendett azon, hogy fia a rettenetes veszélytől szerencsésen megmenekedett, lelki szemei előtt egy borzasztó kép lebegett, hogy ezen örvendetes hír helyett ép úgy hozhatták volna a legrettenetesebbet is, hogy fia a társadalom ferde logikája folytán vérében kiterítve fekszik.

Annyi nyunt szórnak arra a sötét közepkorra. Elitéli annak ferde fölfogásait, pedig a párbaj is csak egy kiszakított lap annak a kikaczagott barbár középkornak legsötétebb történetéből. Nevetük mikor halljuk, hogy a középkor az ártatlanság kiderítése céljából tüzes vaslapokat rakott le s az áldozatnak azon kellett végig sétálni. Ha megégette lábait bűnös

kitűnő képessége van hozzá, hogy egyszerre kétfelé nézzen. Így ellenőrizte a fiát, mikor mellette javába osztotta a tanácsokat. Arról meg, hogy viszont mit ment hallott, amit Elemérrel beszélgettünk, — százat tessék egy ellen.

Bennünket valamennyiünket kis menyemnek hitt, pedig ezse ágában se volt, hogy Elemér valaha azt a bolondot elkövesse, hogy mi közülünk válasszon feleséget. Hogyisne! — hát kinek nevelték volna akkor a főmesti kisasszonykákat, a kiknek három nevelőnőjük is van egyszerre és Istenem! pénzünk annyi, hogy csupa, de csupa bankóval ragasztatnák tele a szobájuk falait. Lina ebben is praktikus volt, álmait nem váltotta be apró pénzze.

. . . Édes szép delutánok, — örömmel foglalkozom véletek! — a reménység, a még meg nem valósult gyermekábrándok százsor kedvesebbek, mint a már bebizonyosodott álom, mely ha netán ugyis út be mint a hogy elgondoltuk, mire megérkezik, sokat veszít ragyogó himporából; olyan mint a csapongó tarka lepke, a mit repesve kergetünk. Futunk, fáradunk utána, de mire a miénk, — már nem becsüljük annyira. Mi leányok is elérjük célunkat, bevezetünk abba a bizonyos révbé, a mit modern és kevésbé modern poéták annyiszor megénekelték, a mely minden kezdetnek vége, és minden végnek kezdete. A barátnőim is férjhez mentek mind. Nem éppen Elemérékhez, de szinte jó fiukhoz, a kik között bizony akadt olyan is, a ki a pas des quatrest nem tudta volna el tánczolni. Am azért a kicsi asszonyaik bol-

Procopius ház.) Olvasóink épp úgy, mint a biztosító közönség bizonyára emlékezni fognak még arra, hogy a legutóbbi két év alatt felmerült óriási mérvű elemi károk ezen fiatal intézetet erősen megviselték, s mi magunk is utaltunk a vezetésben rejlt hibára. Örömiünkre szolgál most konstatálhatni, hogy a társaság május havi közgyűlésén a kibocsájtott s teljesben befizetett egy millió korona elsőbbségi új részvénytöke által, valamint a legszilárdabb viszontbiztosító társaságokkal kötött szerződések folytán régi erejét teljesen visszanyerve, a többi versenytársaságokkal méltán veheti fel a versenyt. Ugyancsak ezen közgyűlés a társaság vezérigazgatójánál az országban elsőrendű szaktekinélyként elismert csáfordi Tóth Pált — megyéink szülöttjét — hívta meg, kinek már egyénisége egymagában is a legjobb biztosíték a társaság előnyös fejlődésére. A helybeli felügyelő vezetésével Hív Károly ker. felügyelő és Pongrácz Gyula irodavezető bizattak meg-

— Szines bőrczipőkhöz való lak és krém, melyek a bőrnek eredeti színét visszaadják; — lakk, *kestyűbőr* és *schewrócsipőkhöz* való krémek továbbá *fekete lábbelikhez, bőrdőkőkész és lószerszámokhoz* való bőrkeményítő, *vázilin, bőrrappetura* és *lakkok*, melyek a *bőrt tartossá és vízmentessé teszik* és a bőrnek *pompás fényt* adnak, ugyancsak a *Ferrolentát féle világhírű cipőfényemáz, nyergeszappan, patakenőcs* állandóan friss minőségben a legolcsóbb áron kapható: *Langráf Gábor és fia bőr és gépszíjraktárában Szekesfehérvárott, Jókai-utca 8-ik szám. — A legjobb 90 fokos denaturált spiritussz literje 28 kr-ért ugyanitt kapható, nagyobb vételnél megfelelő árendemény — Naponta postai szétküldés. 217. 6—4.*

A népiskolai záróvizsgákról.

(K. K.) Az iskolai szokások és ünnepek között kétségtelenül a legrégibb az évről évről végzett záróvizsga, melyen a tanító és tanuló az egész éven át kifejtett munkásságáról számol be.

Az utóbbi években gyakran szóltak fel a népiskolai záróvizsga ellen, mert részben fölöslegesnek, részben pedig káros hatásuak tartják azt.

Hogy a vizsga a komoly és sok tekintetben egyhangu iskoláéletnek egyik örömnappja, melyet a tanulók legnagyobb része várva-vár, mely kedélyhangulatokat felvillanyozza, azt senki sem vonhatja kétségbe. Az iskolaév vége felé, midőn a gyermekek tanulási kedve lohadni kezd, a vizsga kintartásra ösztönzi és munkakedvét visszaadja. Nagyon sok tanuló, ki az egész éven át csak immel-ámmal tanult, a vizsga előtti időben összeszedi magát, mert nem akar megdészelegyenülve állni ott a nagy közönség előtt.

Elismert dolog továbbá, hogy a nyilvános vizsga összekötő kapcsolatot képez az iskola és szülői ház között. Ezt a vizsgáknak leghatározottabb ellenesei is kénytelenek bevallani és azért ajánlják, hogy az iskolaélet valamely ünneppályával rekeszszék be. Miután az iskolák és szülői ház együttműködése a nélkül sem olyan, mint minő a gyermekevelés érdekében kívánatos lenne, kár lenne e két tényező közt lévő kapcsolatot lazítani.

A felhozott körülmény már maga is elég fontos lenne arra, hogy a záróvizsgákat rossz oldalainak lehető eltávolításával továbbra is megtartsuk.

Vizsgáljuk meg most, hogy tulajdonképpen melyek azok a rossz oldalak. Igaz, nagy hátrány, hogy a vizsgáknál sok szülő, különösen az anyák törekednek gyermekeikkel külsőleg s tündökölni, mi által magukban a gyerme-

kekben nagymérvű hiúságot, tanulótársaikban pedig irigységet keltenek fel. Nem ritka továbbá az az eset sem, hogy némely helyen az iskolafentartó hatóság egyes közegei a vizsgánál az iskola iránt tanusított érdeklődésüket és ügybuzalmukat akarják fitogtatni, ha máskülönben egész éven át feléje sem néznek az iskolának. De hát ezek oly kicsinyes ellenvetések, hogy ezeket felemlíteni is alig érdemes. Sokkal nyomósabb az az érv, hogy a vizsgánál az idő rövidsége nem engedi az alapos vizsgálást. Mert, amint vannak esetek, hogy fél 11 vagy 11 órakor érkezik meg az elnök a vizsga színhelyére, mit végezhet akkor egy vagy másfél óra alatt? Csak győtrelem azokra a szegény gyermekekre is, akik reggeltől fogva étlen-szomjan várnak órákig a ker. tanfelügyelő érkezésére.

Tudunk esetet, hogy a szép számmal egybegyűlt szülők, megunván a vizsga kezdesére való hosszas várakozást, zugolódva mentek haza napi munkáikra. És hogy az ily későn kezdett, korán befejezett vizsgáiban nincs köszönet, elképzelhetjük. Tessék 8 órakor kezdeni a vizsgát, mint városban szokás, úgy 12 óráig lelkiismeretesen lehet végezni; é ha szükséges, tessék d. u. 2 órakor folytatni és rendszeres vizsgát tartva befejezni. Így nem lesz a vizsga csak üres parádézás, hanem az iskolai év munkásságának igaz tükrö. De a némely helyen divó vizsgázási rendszer a fent említett okok folytán *tarthatlan*.

Az is igaz, hogy némely vizsga csak a külsősinra van, beltartalom nélkül, de az ilyesmit a tapasztalt elnök csakhamar észreveszi. Mert lehet valaki derék és lelkiismeretes tanító, a nélkül, hogy *ügyesen* tudna vizsgálni; mivel gyakran az ugynevezett vizsgai reweklés nem annyira egy év buzgó és lelkiismeretes munkálkodásának mint inkább a vizsga előtt való pár hét előkészületének kifejezése.

Ezek röviden egybefoglalva a vizsga ellen felhozott ellenvetések és panaszok. De bármily igazak legyenek is azok, még sem elegendők, hogy a záróvizsgák eltörlése mellett kárkodjunk. Mert hiszen a záróvizsga nem az egyedüli alkalom, midőn a tanító saját ügyességét és tanítványainak haladását bemutathatja. A gondosabb szülők lépten-nyomon meggyőződhetnek arról, még nem is kell e végből az iskolába fáradni. A felettes hatóságok az iskolafentartók pedig az évről évről bármely szakában bizonyosságot szerezhetnek a tanító működéséről és ezt nem is fogják kizárólagosan a vizsga eredménye után megítélni, hanem a nélkül is fogják tudni, melyik a lelkiismeretes tanító.

Csak az a kérdés már most, hogy milyen legyen a vizsga? Legyen az mindenekelőtt őszinte, vagyis igyekezzen a tanító a lefolyt évről hű képet nyújtani, kiemelve annak fénypontjait, de nem rejtve el árnyoldalait sem. Igyekezzen továbbá, különösen a felsőbb osztályokban a tanulókat koncentrálni, mi által rövid idő alatt is bemutathatja hallgatói előtt az elvégzett tananyagot. E végből elegendhetően szükséges, hogy a tanító maga kérdezze tanítványait, még az elnök által tett kérdéseket sem helyesen, mert számtalan eset van, hogy ugyanazon kérdésre a tanító által feltéve megfelelték, míg mástól kérdezve ez nem történt. Gyakran laikusok a tanulókköz ismeretöriüket túlhaladó kérdést intéznek, miáltal ezek zavarba jönnek és ezt csakhamar vizsga rovására írják.

Ezek a záróvizsga általános kellekei, melyeken kívül természetesen a helyi viszonyok még sokat határoznak meg.

I R O D A L O M.

Magyar Anekdotalikincs füzetekben. Tóth Béla 5 kötetes nagy munkája a „Magyar Anekdotalikincs” egy a sajtó, mint az olvasóközönség részéről olyan fogadtatásban részesült, mely csaknem páratlan. Elismerik, hogy a humornak, az életgazdagságnak és a szórakozásnak kiapadhatlan forrása. A kiadók Singer és Wolfner, hogy a mű megszerzését mindenkire nézve lehetővé tegyék, füzetes kiadást is rendeztek, melynek egyes füzeté 26 krajczárjával kapható. Most jelent meg a 4. 6. füzet. Ez is, épp úgy mint a megelőzők és az utána következők, a kiadók (Budapest, Andrásy-út 10.) valamint bármely hazai könyvkereskedés útján megszerezhető. Előfizethető 6 füzetre 1 frt 50 kr., 10 füzetre 2 frt 50 kr.-al.

Építő minták. E hó elsején már a harmadik száma jelent meg eme derék és igazán házagpótló vállalatnak. A harmadik füzet tartalma: Kath. templom kapuja; részlet a toronyból; ugyancsak a templom részletei természetes nagyságban; gazdasági épület. Ajánljuk az építészek figyelmébe.

Befőttek könyve. Zilahy Ágnes kitünő jó magyarosan megírt szakácskönyve mellé megírta befőttekről szóló könyvét is, s ezzel bizonyosan nagy örömet szerzett Zilahy Ágnes a magyar háziasszonyoknak. Nagyon sok hasznos tanácsot ad a gyümölcsök, főzelékek, saláták épen való eltartásáról, a szalicil használatáról a befőtteknél, a különféle gőzbe főtt gyümölcsökről, az aszalt gyümölcsökről, stb. Nemcsak kezdő gazdasszonyok, hanem tapasztalt háziasszonyok is tanulhatnak számos praktikus dolgot belőle. És amit különösen ki kell emelnünk, az, hogy tiszta, jó magyarsággal van megírva épp úgy, mint a hogy igazán magyaros minden receptje is annak a könyvnek. Melegen ajánljuk minden háziasszony és fiatal leány figyelmébe. Ára csinosan beköve 60 kr. megrendelhető Singer és Wolfnernél, Andrásy-út 10., de kapható minden könyv-kereskedésben is.

Magyar Lányok. Egy kitünően szerkesztett, igazán házagpótló lap ötödik évfolyama fekszik előttünk, melyet valódi élvezettel lapozunk át. Milyen szeretettel, milyen gondnal, körültekintéssel van összeállítva, minden tekintetben feladata magasztalni áll. A Magyar Lányok ez a lap, melyet Tutsek Anna szerkesztésében és Singer és Wolfner kiadásában jelenik meg, s melynél jobbat, hasznosabbat és kedvesebbet, fiatal leányaink kezébe nem adhatunk. Ebben a lapban mindent megtalál a serdülő lány, a mi lelki világát foglalkoztatja és nemes, jó irányba tereli. Magyaros, nemzeti érzéstől áthatott közlemények, érdekesítő, de nem károsan izgató regények, elbeszélések, az ismeret-terjesztő, komoly irányú cikkek egész kínos bányája, szebbnél-szebb költemények, legelső költőinktől, azonkívül a háztartás, főzés, kertészet, falusi élet ezer féle változatáról, mindenféle hasznos tudnivaló, állandó kézimunka rovat, néha-néha egy kis divat is. És mindez tarkítva számos szebbnél-szebb, néha igazán művészi kivitelű képpel. Magyarország legjobb írói írnak a lapba, melyet minden gondos anya meg kellene hogy rendeljen serdülő leánya számára. Mutatványszámot a kiadók, Singer és Wolfner Andrásy-út 10. a legzivebbe küldenek. Előfizetési ára negyedévre 1.50.

Az Én Ujságom. A szünetekre legmelegebben ajánljuk olvasóinknak Pósa bácsi gyermek-lapját, az Én Ujságomat. A hol gyermek van, ne mulasszák el megrendelni ezt a kedves kis ujságot. Változatos, mulattató gazdag tartalomával, meséivel, elbeszéléseivel állandó öröme a gyermekeknek. A szünetben tanulni valója nincs a gyermeknek s mikor a sok játszás után szünetre gyúrik az olvasás után, a mikor egyáltalán pihenhet is, adjuk kezébe Az Én Ujságomat. Abból szórakozik, mulat és tanul. Negyedévre csak 1 frt. Kiadói Budapest, Andrásy-út 10. sz.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1899. május 1-től október 1-ig.

Budapest	Székesfejérvár	N.-Kanizsa
indul	érkezik	indul
Szem. v. 6.50 reg.	9.01 d. e.	9.26 d. e.
Gyors v. 8.00 reg.	9.16 d. e.	9.21 d. e.
Szem. v. 1.30 d. u.	3.35 d. u.	3.45 d. u.
Szem. v. 4.25 d. u.	6.22 este	6.32 este
Gyors v. 8.00 este	9.17 este	9.22 este
Szem. v. 9.25 este	11.33 este	11.43 este

*) Csak június 1-től közl. Boglárig.

N.-Kanizsa	Székesfejérvár	Budapest
indul	érkezik	indul
Szem. v. 12.15 éjjel	4.16 reg.	4.24 reg.
Gyors v. 5.47 reg.	8.27 reg.	8.35 reg.
Szem. v. **)	**)	7.05 reg.
Szem. v. 9.30 d. e.	2.03 d. u.	2.35 d. u.
Szem. v. 2.00 d. u.	6.13 d. u.	6.23 este
Gyors v. 5.03 este	7.48 este	7.58 este

**) Június 1-től Boglártól közlekedik, honnan indul reggel 5 óra 5 perczkor.

Június 1-től szept. 15-ig vasár- és ünnepnap közlekedik.

Boglár	Székesfejérvár	Budapest
indul	érkezik	indul
Sz. v. 7.35 est	9.45 este	9.51 este
		11.25 este

Komárom	Székesfejérvár
indul	érkezik
Szem. v. 4.07 reg.	6.54 reg.
Szem. v. 12.14 d. u.	2.27 d. u.
Vegy. v. 6.20 este	11.49 éjjel

Székesfejérvár	Komárom
indul	érkezik
Szem. v. 6.15 reg.	8.40 reg.
Vegy. v. 10.00 d. e.	2.50 d. u.
Szem. v. 9.32 este	12.32 éjjel

Székesfejérvár	Veszprém	Veszprém	Székesfejérvár
indul	érkezik	indul	érkezik
Sz. v. 9.31 d. e.	10.45 d. e.	V. v. 5.23 reg.	6.49 reg.
V. v. 1.00 d. u.	2.33 d. u.	Sz. v. 7.07 reg.	8.22 reg.
V. v. 9.27 este	11.00 éjjel	Sz. v. 4.52 d. u.	6.03 este
		T. v. 7.19 este	10.09 este

*) Június 1-től azept. 15-ig minden ünnep és vasárnap valamint esütörtökön közl. Indul Péthről 8 óra 27 p. este.

Székesfejérvár	Adony-Szabolcs	Paks
indul	érkezik	érkezik
V. v. 8.40 reg.	9.54 reg.	2.33 d. u.
V. v. 9.50 d. u.	5.17 d. u.	9.33 este

Paks	Adony-Szabolcs	Székesfejérvár
indul	érkezik	érkezik
V. v. 2.00 éjjel	6.23 reg.	7.40 reg.
V. v. 1.29 d. u.	6.06 este	7.25 este

Székesfejérvár	Bicske
indul	érkezik
V. v. 9.30 reg.	12.31 d. u.
V. v. 2.10 d. u.	4.53 d. u.

Bicske	Székesfejérvár
indul	érkezik
V. v. 5.35 reg.	8.10 reg.
V. v. 6.30 este	9.12 este

Székesfejérvár	Sárboqárd
indul	érkezik
V. v. 9.32 reg.	10.56 d. e.
V. v. 2.30 d. u.	4.30 d. u.

Sárboqárd	Székesfejérvár
indul	érkezik
V. v. 6.10 reg.	7.55 reg.
V. v. 12.15 délben	1.55 d. u.

Hazai általános biztosító részvény-társaság

székesfehérvári kerületi felügyelőségénél
biztosítási teendőikben már járatos
tisztviselők, kereskedelmi iskolát végzett urak és női kereskedelmi tanfolyamot végzett kisasszonyok

azonnali
alkalmazást találhatnak.

Közelebbi telvilágosítás a felügyelőség irodájában

Sas-utcza 15. sz. alatt

nyerhető,
ahol fix fizetés mellett megbízható
acquisiteurök is felvétetnek. 232. 1

Egy 5 éves

kitűnő

vizsla (Setter)

eladó. Czim a kiadóhivatalban. 228 4-1.

Szegedi Mezőgazdasági Kiállítási Sorsjegyek.

Főnyeremény: 50 000 korona érték

és több, kisebb-nagyobb nyeremény,

összesen 1006 nyeremény **100,000** korona értékben,

Egy sorsjegy ára **20** krajczár.

Az összes nyereményeket kivánatra 20% levonással azonnal **készpénzben** beváltja

Budapestben: a „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, V., Dorottya-utcza 8.,
vagy **Szegeden:** a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank.

Ezen pénzintézetek a **nyerő kivánságára** készek az **50.000 korona értékű főnyereményt**
egy hasonló értékű szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is becserélni.

Huzás Szegeden, a kiállítás utolsó napján, 1899. szept. 10-én este 6 órakor.

Sorsjegyek kaphatók bank- és váltóüzletekben, az összes dohánytözsdekben és egyéb elárúsító helyeken.

Viszontelrusítók forduljanak a kiállítást rendező

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségéhez,
Budapest, IX., Üllői-ut 25., Köztelek.

HAZAI GYÁRTMÁNYI

Lábbal tiporva

lesznek a padló fénymazak, miért is tartósságot igényelnek. A ki néhány krajczár megtakarítása végett csekélyebb értékű gyártmányokat szerez be, az

→→→ pénzét az ablakon szórja ki.

Nálam csakis az általánosan jónak elismert **padlófénymazak** kaphatók:

Schramm Kristof akk- és encze- + + + +
+ + + + + g-áraibó;

ALAPITTATOTT 1887. ÉVBEN.

Győr, Bécs, Simmering, Majna melletti Offenbach

Schramm Kristof-féle kezesség mellett tiszta borostyánlakkból készült **padlófénymazai** tartósság, fényük és keménységük tekintetében valamennyi versenyyártármányt felülmúlnak. A sok értéknélküli utánzások miatt kérem arra ügyelni, hogy minden dobozon **Schramm Kristof** neve látható legyen.

Továbbá: **mosható zománcz-festékek** elegáns színárnyalatban mindennemű házi szerek, melyet bárki szaktudomány hiányában maga dolgozhat fel, alkalmas mosó-szekerények, ajtók, ablakok, valamint falak bezománczozására konyhákban és fürdőszobákban. **Copal butorlakk, Copallakk** belső használatra **Damarlakk, Börlakk, Szárító-firnisz, Politurlakk, Vaslakk** és **Brunolin**, mely utóbbi homályos butorokhoz használatik, ugyszintén a többi lakkfélék valamennyi iparágak számára.

Különlegesség: kocsigyárosok és kocsifényezőök részére **Kutschenlakk, Präparationslakk, Gestelllakk, Schleif** és **Lazurlakk** eredeti 1 kgrammos dobozokban.

Kapható: Ifj. Tógl Gyula,
fűszer és festék kereskedésében Székesfehérvár. 213. 10-6

HAZAI GYÁRTMÁNYI

Kérem Kristof Schramm-féle felíratra ügyelni, mert csak az a valódi!

Kérem Kristof Schramm-féle felíratra ügyelni, mert csak az a valódi!

MEGHIVÓ.

A
„SZÉKESFEHÉRVÁRI KERESKEDELMI
TÁRSULAT“

f. évi július hó 16-án azaz vasárnap
d. e. 10 órakor

a székesfehérvári kereskedelmi akadémia
helyiségében

TISZTJÚTÓ

KÖZGYÜLÉST

tart, melyre a
t. társulati tagokat tisztelettel meghívjuk.

Kelt Székesfehérvárott, 1899. évi
június hó 25-én

WERTHEIM ÁRMIN, társulati elnök.
Dr. SZABAD JÓZSEF, társulati titkár.

229. 1-1.

1816/tkv. 1899.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székesfehérvári kir. Tszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a székesfehérvári egyházmegyei kegyes alapítványa pénztára végrehajtónak Fröschl Károly és neje Ujez Anna végrehajtást szenvedő ellen 2091 frt tökévelés és jár. iránti végr. ügyében a székesfehérvári Tszék (a székesfehérvári kir. járásbíró) területén lévő, Székesfehérvárott fekvő, a székesfehérvári 591. sz. betétben A + 1. sorsz. 2973. hrsz. alatt foglalt lakház és udvarra 1650 frtban az ugyanott A + 3. sorsz. 10105. hrsz. alatt foglalt rétre 312 frtban, továbbá az székesfehérvári 437. sz. betétben A + 1. sorsz. 7225. hrsz. alatt foglalt szántóra 756 frtban és az ugyanott A + 2. sorsz. 7435/2. hrsz. alatt foglalt szántóra 514 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a tennebb megjelölt ingatlanok 1899. évi július hó 17-ik n. d. e. 9 órakor a kir. törvényszék mint tkvi hatóság hivatali helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, mint bánatpénzt készpénzben, vagy az 1881. LX. tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tcz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Sz.-fehérvárott 1899. évi február hó 28-án.
A kir. tszék tkvi hatósága.

Kovács,
kir. tszéki bíró.

230. 1-1.

Nincs többé lábfájás

sem tyukszem, sem izzadós láb, nincs többé bőrkeményedés,
sem lábdaganat, nincs többé fagyos láb, sem lábégés.
Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak ki
cipőit **Dr. Högves-féle** az egész világon szabadalmazott
asbest-talpbetéttel látja el.

Számítalan köszönő levelek közül csak kettőt említünk.
KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.

Ő cs. és kir. Fensége Lipót Salvator Főherczeg udvarmesterei hivatala.
Általános Asbestáru-Gyár. Budapest.

Cs. és kir. Fensége Lipót Salvator főherczeg az asbesttel bélelt cipőivel **nagyon megvan elégedve.** Hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem úgy fáradtak ki, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat aspestalpbetéttel, ugyanannál a cipésznél a **azán** küldje ide.

Hisz zük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szaloncipők.
Zágráb, 1898. július hó 8-án.

KRAHL, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:
Tisztelt Doktor ur!
Az sbest betétű cipők kitűnőeknek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszünt minden lábfájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslást nem igényel. Szives tanácsát köszöni
Dánáson, 1897. évi szeptember 17-én

tisztelő hive **Vekerle Sándor.**

Az asbest talpbetét kitűnőségét legjobban bizonyítja az is, hogy a cs. kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek már eddig is
22500 pár szállítotott.
Nagybani elárúsítás: az Országos Központi főraktárban. Általános Asbestáru-Gyár betéti társaság. Budapest VI. Sziv utca 18.

Páronkint való elárúsítás Székesfehérvár és Fejérmegye részére.
Langraf Gábor és Fla bőr- és cipész kellékek áruházában
Székesfehérvárott, belváros Jókai-utca 8.

Férfiak és nők részére **Á r a k:** Leányok és nők részére

kettős vastagságú, párja 1.20	kettős vastagságú, párja —60 kr.
egyszerű vastagságú, párja —60	egyszerű vastagságú, párja —30 kr.
Asbest homok talp, párja —40	Asbest homok talp, párja —20 kr.

Hintő por csomag 30 kr.

Viszontelárústitóknak megfelelő engedmény.
Naponta postai szétküldés oszaki utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. —
Csomagolás ingyen.

Nyomatott Számcs Mrénel, Székesfehérvárott.